

Strategije i procesi za unapređenje horizontalne mobilnosti studenata na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Strategies and processes for improving the horizontal mobility of students at the Faculty of Veterinary Medicine in Zagreb

Vlahović, K., M. Samardžija, M. Pećin, H. Capak, N. Maćešić, T. Dobranić, G. Gregurić Gračner

Sažetak

50

Horizontalna mobilnost omogućuje studentima da tijekom studiranja na matičnom fakultetu upisuju kolegije s drugih studijskih programa unutar Sveučilišta u Zagrebu koji nisu dostupni na njihovom studiju, uz priznavanje položenih ispita i ECTS bodova. Ova praksa obogaćuje iskustva, potiče razvoj kompetencija i fleksibilnost te je ključna za prilagodbu suvremenim društvenim izazovima. U ovom su radu detaljno objašnjeni koraci koje studenti Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu trebaju poduzeti, nadležni kontakti, rokovi za podnošenje zahtjeva te uvjeti za priznavanje kolegija na matičnom fakultetu. Cilj je rada olakšati studentima snalaženje u sustavu horizontalne mobilnosti i pružiti Fakultetu alate za kontinuirano poboljšanje ovog obrazovnog procesa. Horizontalna mobilnost time postaje platforma za inovacije, suradnju i jačanje konkurentnosti studenata u obrazovnom i radnom okružju. Naglašena je potreba za transparentnošću procesa i usklađenošću svih sastavnica Sveučilišta s novim smjernicama kako bi se osiguralo učinkovito praćenje i unapređenje sustava horizontalne mobilnosti.

Ključne riječi: horizontalna mobilnost, postupak, priznavanje kolegija, Veterinarski fakultet

Abstract

Horizontal mobility enables students to enrol in courses from other study programmes within the University of Zagreb that are not available in their primary study programme, with recognition of completed exams and ECTS credits. This practice enriches their experience, fosters the development of competencies and flexibility, and is essential for adapting to modern societal challenges. The paper explains the steps that students of the University of Zagreb, Faculty of Veterinary Medicine, need to take, the relevant contacts, deadlines for submitting applications, and the conditions for course recognition at their home faculty. The paper aims to facilitate students' navigation within the horizontal mobility system, and provide the Faculty with tools for continuous improvement of this educational process. Horizontal mobility thus becomes a platform for innovation, collaboration, and enhancing students' competitiveness in academic and professional life.

Dr. sc. Ksenija VLAHOVIĆ, dr. med. vet., redovita profesorica, dr. sc. Marko SAMARDŽIJA, dr. med. vet., redoviti profesor, dr. sc. Marko PEĆIN, dr. med. vet., izvanredni profesor, dr. sc. Hrvoje CAPAK, dr. med. vet., izvanredni profesor, dr. sc. Nino MAĆEŠIĆ, dr. med. vet., izvanredni profesor, dr. sc. DOBRANIĆ TOMISLAV, dr. med. vet., redoviti profesor i dr. sc. Gordana GREGURIĆ GRAČNER, dr. med. vet., redovita profesorica, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska, Heinzelova 55, Zagreb.*Dopisna autorica: vlahovic@vef.unizg.hr*

ssional environments. Emphasis is placed on the need for transparency and alignment among all University components, along with the newly defined guidelines, to ensure effective monitoring and improvement of the horizontal mobility system.

Key words: horizontal mobility, procedure, recognition of courses, Faculty of Veterinary Medicine

Uvod

Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (VE-FUNIZG) zauzima važno mjesto u visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj, u velikom dijelu preuzevši odgovornost u obrazovanju stručnjaka za rad u području veterinarske medicine kao jednog od strateški najvažnijih područja obrazovanja u Hrvatskoj i Europskoj uniji (EU). Fakultet organizira i izvodi dva sveučilišna integrirana prijediplomska i diplomatska studija iz veterinarske medicine (na hrvatskom i engleskom jeziku), šesnaest poslijediplomskih specijalističkih studija (na hrvatskom) i petnaest specijalističkih studija (na engleskom jeziku) te doktorski studij u području biomedicine i zdravstva, polju veterinarske medicine.

Kakobiobogatioobrazovanjestudenataiomogućio ostvarivanje njihovih profesionalnih ciljeva, Fakultet omogućuje prava na horizontalnu mobilnost prema čl. 34. Pravilnika o studiranju na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomatskom studiju *Veterinarska medicina* (Pravilnik o studiranju VE-FUNIZG-a) (Anonymous, 2024.A). Student prema navedenoj odredbi može, u skladu sa studijskim programom, upisivati pojedine kolegije drugih studija Sveučilišta (studijskih programa iste razine) koji se ne izvode na matičnom studiju. Horizontalna mobilnost danas je važan element suvremenog sveučilišnog obrazovanja jer studentima omogućuje proširenje znanja i vještina te bolju pripremu za izazove profesionalnog života. Stoga naš fakultet treba osigurati studentima podršku za lakše snalaženje u sustavu prava na horizontalnu mobilnost studenata. One se danas trebaju temeljiti i na novim preporučenim *Smjernicama za horizontalnu mobilnost* koje je donio Odbor za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu 17. listopada 2024. u cilju unapređenja akademske i administrativne prakse na Sveučilištu u Zagrebu (Anonymous, 2024.B). Prema *Smjernicama* horizontalna se mobilnost odnosi na mogućnost upisa kolegija unutar istog sveučilišta, u našem slučaju Sveučilišta u Zagrebu, uključujući i kolegije koji se izvode na stranom jeziku i koji su eventualno dio međunarodne mobilnosti. Prema preporučenim smjernicama za horizontalnu mobilnost mjerodavna je razina studija (prijediplomska, diplomatska i poslijediplomska), a ne vrsta studija (sveučilišni, stručni). To je u skladu s odredbom

članka 67. stavka 3. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti kojim je propisano da se kriteriji i uvjeti priznavanja i prijenosa bodova prema ECTS-u između različitih studija utvrđuju općim aktom visokog učilišta te odredbom članka 7. stavka 6. Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru koji određuje da djelomične kvalifikacije na razinama 6 i 7 omogućuju horizontalnu mobilnost između dviju vrsta studija unutar iste razine, uz ispunjavanje uvjeta propisanih utvrđenim aktima visokog učilišta (Anonymous, 2021.; Anonymous, 2022.).

Iako je pravo na horizontalnu mobilnost na Veterinarskom fakultetu već omogućeno, ono dosad nije bilo dovoljno prepoznato niti sustavno poticano. Horizontalna mobilnost studenata prisutna je na Fakultetu, ali u ograničenom opsegu. S druge strane, Erasmus+ programi razmjene dolaznih i odlaznih studenata postigli su visoku razinu mobilnosti u protekloj akademskoj godini, zahvaljujući natječaju Sveučilišta u Zagrebu.

Na temelju dva kruga natječaja Sveučilišta u Zagrebu za mobilnost studenata radi stručne prakse u akademskoj godini 2023./2024. odobren je rekord broj prijava u posljednjih 11 godina. Ukupno su odobrene 44 mobilnosti studenata hrvatskog i engleskog studija, čime je osigurano ukupno 107 mjeseci mobilnosti u veterinarskim organizacijama u 11 država članica Europske unije. Dolazna mobilnost također je bila značajna. Na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu boravilo je šest stranih studenata. Zabilježen je kontinuiran interes stranih studenata za studij na engleskom jeziku u trajanju od jednog ili dva semestra. Kako bi se unaprijedio i osnažio odlazak studenata na horizontalnu mobilnost, u ovom su radu detaljno objašnjeni koraci koje studenti trebaju poduzeti, nadležnosti za pojedine zahtjeve, rokovi za podnošenje dokumentacije te uvjeti za priznavanje kolegija na matičnom fakultetu.

Uređenost i jasnoća postupka, ponuda kolegija te informiranost studenata o mogućnostima horizontalne mobilnosti ključni su čimbenici za poticanje ovog važnog aspekta studiranja i obogaćivanja studentskog iskustva. Rad pruža pregled potrebnih koraka, nadležnih kontakata, vremenskih rokova i uvjeta za priznavanje kolegija na matičnoj sastavnici, čime se pridonosi boljoj organizaciji i dostupnosti horizontalne mobilnosti studentima. Primjena ovih

preporuka osigurat će studentima jednostavan i brz pristup svim potrebnim informacijama, čime će se olakšati proces upisa i priznavanja kolegija s drugih studijskih programa. Cilj ovoga rada jest olakšati studentima snalaženje u sustavu horizontalne mobilnosti na Veterinarskom fakultetu te omogućiti uspostavu mehanizama za kontinuirano unapređenje ovog važnog dijela obrazovnog procesa.

Pravne odredbe i strateške odrednice horizontalne mobilnosti

Horizontalna mobilnost na Sveučilištu u Zagrebu omogućuje studentima upis pojedinih kolegija na drugim sastavnicama Sveučilišta, čime proširuju svoje obrazovanje i stječu dodatna znanja izvan matičnog fakulteta. Ova je mogućnost regulirana pravilnicima pojedinih fakulteta, a postupak i uvjeti mogu varirati ovisno o sastavnici. Pravilnik o studiranju na prijediplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu (Pravilnik o studiranju UNIZG-a) (Anonymous, 2024.C), Strategija razvoja podrške studentima (2013. – 2025.) (Anonymous, 2014.a) i Strategija studija i studiranja (2014. – 2025.) (Anonymous, 2014.b) prepoznali su važnost horizontalne mobilnosti kao ključnog faktora za unapređenje kvalitete studijskih programa i obrazovanja. Uređenje procedura, uvjeta i način priznavanja bodova prema ECTS-u propisuju odredbe čl. 32. Pravilnika o studiranju UNIZG-a i čl. 34. Pravilnika o studiranju VEFUNIZG-a.

Smjernice za horizontalnu mobilnost godine tu-mače i dodatne mogućnosti izvan tradicionalnog koncepta horizontalne mobilnosti, koji je obuhvaćao samo pravo studenata da upisuju kolegije na drugim studijskim programima unutar istog Sveučilišta u Zagrebu, uz zadržavanje statusa na svom matičnom studiju. Naime, međunarodna mobilnost, s druge strane, uključuje upisivanje kolegija na drugim, često stranim sveučilištima, najčešće putem programa poput Erasmusa. Međutim, horizontalna mobilnost u ovome kontekstu može poprimiti i međunarodnu dimenziju ako su određeni kolegiji na drugim sastavnicama sveučilišta (unutar iste institucije) dostupni međunarodnim studentima. Drugim riječima, domaći studenti mogu upisati kolegije koji se izvode na stranom jeziku unutar svog Sveučilišta, a koji su istodobno namijenjeni i međunarodnim studentima na razmjeni.

U tom se smislu horizontalna mobilnost unutar sveučilišta može preklapati s međunarodnom mobilnošću kada su takvi kolegiji povezani s međunarodnim programima ili posebno prilagođeni studentima na razmjeni.

Preporuke za poboljšanje horizontalne mobilnosti na Veterinarskom fakultetu

Kako bi studenti Veterinarskog fakulteta lakše pronašli informacije o horizontalnoj mobilnosti, potrebno je jasno označiti sekciju „Horizontalna mobilnost“ na početnoj stranici službene mrežne stranice Fakulteta. Uz to, Fakultet planira poduzeti sljedeće korake za unapređenje horizontalne mobilnosti:

- 1. povećanje vidljivosti i razumljivosti informacija** – Horizontalna mobilnost treba biti jasno predstavljena razumljivim izrazima i lako dostupna studentima
- 2. redovito ažuriranje informacija** – osigurati da mrežna stranica Fakulteta sadržava točne, jasne i detaljne informacije o horizontalnoj mobilnosti, uz redovito ažuriranje
- 3. jasne upute i obrasci** – omogućiti studentima detaljne upute, korake postupka i potrebne obrasce za podnošenje zahtjeva i priznavanje kolegija u sklopu horizontalne mobilnosti
- 4. upute za izbor kolegija s drugih studija** – jasno definirati način i uvjete za upis izbornih kolegija s drugih studija na Sveučilištu u Zagrebu.

Ove mjere olakšat će studentima pristup informacijama i procedurama, potičući ih na sudjelovanje u horizontalnoj mobilnosti.

Obrazloženje preporuka za poboljšanje horizontalne mobilnosti

- 1. Povećanje vidljivosti i razumljivosti informacija:**
Naziv sekcije: Horizontalna mobilnost
 - podnaslov 1: Upis kolegija s drugih fakulteta (za studente sastavnice)
 - podnaslov 2: Upis kolegija na našem fakultetu (za studente s drugih fakulteta)
 - Linkovi: „Više informacija o postupku upisa“ – Odluka Fakultetskog vijeća Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o načinu i uvjetima upisa izbornih kolegija s drugih studija na Sveučilištu u Zagrebu
 - poveznica: „Sveučilišna platforma za horizontalnu mobilnost“
- 2. Redovito ažuriranje informacija:**
 - Fakultet treba prikupiti i redovito ažurirati popis svih dostupnih kolegija koje studenti mogu upisati u sklopu horizontalne mobilnosti. Popis treba biti jasno organiziran prema razinama studija i studijskim programima te sadržavati potrebne ulazne kompetencije koje studenti drugih studija moraju imati za praćenje nastave i polaganje kolegija.

- Popis kolegija treba biti dostupan u jedinstvenom formatu, naprimjer kao tablica koja uključuje naziv kolegija, ECTS bodove i satnicu, nositelje i nastavnike, kratak opis kolegija te ulazne kompetencije za kolegij. Osim kolegija na hrvatskom jeziku, sastavnice trebaju osigurati i popis svih kolegija dostupnih na stranom jeziku, namijenjenih međunarodnim studentima ili studentima a razmjeni, koji mogu biti dostupni i domaćim studentima kroz horizontalnu mobilnost unutar Sveučilišta. Ako su svi kolegiji na stranom jeziku dostupni ujedno i domaćim studentima s drugih sastavnica, informacije o tim kolegijima mogu se dati i putem poveznice na podstranicu na kojoj su objavljeni podaci o kolegijima za međunarodne studente.
- Ovaj popis treba biti u standardiziranom obliku kako bi se osiguravao jedinstven prikaz na svim stranicama sastavnica, s odgovarajućim opisima i informacijama o kolegiju. Treba jasno označiti koje su mogućnosti dostupne samo međunarodnim studentima, a koje mogu biti relevantne i za domaće studente zainteresirane za upis kolegija na stranom jeziku.

3. Jasne upute i obrasci

Veterinarski fakultet treba imenovati koordinatora za horizontalnu mobilnost i odrediti kontakt osobe ili službe zadužene za pružanje dodatnih informacija studentima o horizontalnoj mobilnosti.

Veterinarski fakultet treba izraditi potrebne dokumente u digitalnom formatu (*word*, PDF s mogućnošću unosa ili *online* obrazac):

- a) prijavni obrazac za upis kolegija s drugog studija na matičnoj sastavnici i/ili drugoj sastavnici te za priznavanjem na matičnoj sastavnici
- b) osigurati opis detaljnih koraka koji studenti trebaju poduzeti (kome se obratiti, koji su rokovi za podnošenje zahtjeva te koji su uvjeti za priznavanje kolegija na matičnoj sastavnici).

4. Upute za izbor kolegija s drugih studija

- Za ostvarenje horizontalne mobilnosti na Veterinarskom fakultetu student je dužan, prije upisa u semestar u kojem ostvaruje mobilnost, u suradnji s ECTS koordinatom matičnog učilišta pronaći kolegij (izborni kolegij) na drugom fakultetu, koji svojim sadržajem i ishodima učenja odgovara studijskom programu koji pohađa na matičnom fakultetu.
- Za odabrani kolegij student kontaktira (e-poštom i odlaskom na konzultacije) voditelja predmeta s kojim dogovara uvjete te način slušanja i polaga-

nja ispita. Nakon dogovorenog upisa s voditeljem predmeta student popunjava Prijavni obrazac za upis kolegija s drugog studija (HORIZONTALNA MOBILNOST) dostupan na mrežnoj stranici / kod ECTS koordinatora.

- Student na studiju Veterinarske medicine upisuje manji broj ECTS bodova (ukupan zbroj za smjer / semestar umanjen za broj ECTS bodova koji nosi odabrani predmet za mobilnost). Odobreni izborni predmet se, nakon što student ispuni sve obveze i položi ispit, unosi u ISVU s originalnim nazivom i originalnim brojem ECTS bodova.
- Prijavni obrazac ispunjava student (točka obrasca 1), resorna referada (točka obrasca 2), matični Fakultet / resorni prodekan i ECTS koordinatore (točka obrasca 3), čelnik ustanove (točka obrasca 4).
- Student sam nosi obrazac sa sobom i „prikuplja“ potpise i suglasnosti.
- Popunjene obrasce horizontalne mobilnosti student potom dostavlja u resornu referadu najkasnije do 25. rujna tekuće godine.
- Student sam snosi eventualne troškove putovanja, ako se odabrani predmet drugih sveučilišnih studija (studijskih programa) Sveučilišta u Zagrebu ne provodi u Zagrebu.
- Uz suglasnost osobe nadležne za studijske programe i ECTS koordinatore studenti drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu mogu upisati kolegije na hrvatskom i/ili stranom jeziku koji se izvode na Veterinarskom fakultetu.
- Nastava se na svim kolegijima izvodi na hrvatskom jeziku, osim na kolegijima namijenjenim studentima u okviru međunarodne mobilnosti koji se izvode na stranom jeziku.
- Nastava se izvodi u skladu s usvojenim akademskim kalendarom prema vremenskom i prostornom rasporedu koji je objavljen na mrežnoj stranici Fakulteta.
- Nastava se izvodi uživo. O drugačijem načinu izvođenja nastave može se odlučiti u skladu s općim propisima Fakulteta.
- Ispunjavanje studijskih obveza, način polaganja ispita i mjerila ispitivanja dio su ishoda učenja.
- Informacije o kolegiju dostupne su na mrežnoj stranici Fakulteta i/ili u okviru sustava za e-učenje.
- Obvezna i preporučena literatura za pojedini kolegij dostupna je na mrežnoj stranici Fakulteta i/ili u okviru sustava za e-učenje.
- Kolegiji se trebaju unijeti u ISVU na kraju semestra u kojem je mobilnost odrađena.

Veterinarski fakultet treba objaviti kontakte odgovornih osoba/službi za dodatne informacije.

Zaključak

Implementacija sustava horizontalne mobilnosti na pravilan način promiče interdisciplinarnost, specijalizaciju, inovativnost i fleksibilnost u obrazovanju. Također omogućuje stjecanje znanja iz različitih područja, čime se povećava konkurentnost na tržištu rada i pridonosi ukupnoj kvaliteti i atraktivnosti studijskih programa koji se provode na Veterinarskom fakultetu sveučilišta u Zagrebu. Implementacija ovih preporuka osigurava transparentnost, ažurnost i lakoću pristupa informacijama o horizontalnoj mobilnosti na razini Fakulteta i cijelog Sveučilišta.

Literatura

- ANONYMOUS (2024a): Pravilnik o studiranju na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju Veterinarska medicina. 19. lipnja 2024.
- ANONYMOUS (2024b): Smjernica za horizontalnu mobilnost. Odbor za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu. 17. listopada 2024.
- ANONYMOUS (2024c): Pravilnik o studiranju na prijediplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. 24. svibnja 2024.
- ANONYMOUS (2022): Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti. Narodne novine, br. 119/2022.
- ANONYMOUS (2021): Zakon o hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Narodne novine, br. 20/2021.
- ANONYMOUS (2014a): Strategija razvoja podrške studentima (2013. – 2025.). 14. siječnja 2014.
- ANONYMOUS (2014a): Strategija studija i studiranja (2014. – 2025.). 8. svibnja 2014.

Virocid[®]

Najučinkovitiji koncentrirani dezinficijens!

**Dokazano učinkovit protiv
afričke svinjske kuge!**
Učinkovit kod koncentracije 0,25%.

ANIMALIS

Zastupa i prodaje: **Animalis, d.o.o.**
Tržaška cesta 135 | SI - 1000 Ljubljana

m. +385 95 385 8370 (Vedran)
t. +386 1 242 55 30
info@animalis.si • www.animalis.hr

**WE
MAKE
HYGIENE
WORK**

 Koristite biocide sigurno.
Uvijek pročitajte etiketu i podatke o proizvodu prije uporabe.

CID LINES